

УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація: В роботі систематизовано підходи до визначення сутності джерел фінансування підприємств та розглянуто особливості управління джерелами фінансування підприємств в умовах воєнного стану.

Ключові слова: джерела фінансування, власний капітал, залучений капітал, воєнний стан

Вступ

В сучасних умовах господарювання вітчизняні підприємства відчують постійні проблеми із формуванням оптимальної структури джерел фінансування. Воєнний стан спричинив релокацію значної кількості підприємств, втрату майна й інші суттєві збитки. Все це робить надзвичайно актуальним питання управління джерелами фінансування підприємств в умовах воєнного стану.

Основна частина

Джерела фінансування підприємства відображаються в його пасиві, відповідно до якого складаються із власного капіталу, довгострокових та короткострокових зобов'язань та забезпечень. На сьогодні в літературі виділяють такі джерела фінансування підприємств як власні джерела (самофінансування) та залучені у різних формах джерела фінансування (кредити, інвестиції) [1-4]. Поєднання різних складових джерел фінансування формує структуру капіталу та визначає політику фінансування господарської діяльності.

Розбалансованість фінансових ресурсів суб'єктів господарювання знижує фінансово-економічний потенціал розвитку, призводить до виникнення ризику втрати фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, а також до зростання боргових зобов'язань. А. Альтман [5] визначив, що в результаті розбалансування фінансів до визнання банкрутства промислові підприємства втрачають 15% вартості, підприємства торгівлі – 7%.

На сьогодні перед підприємствами стоять виклики у зв'язку із складністю пошуку зовнішніх джерел фінансування господарської діяльності. Зазвичай для забезпечення господарської діяльності підприємствам не вистачає власних джерел фінансування. Разом з тим, зважаючи на нестабільну економічну ситуацію, інвестори неохоче інвестують в нові напрямки бізнесу. В свою чергу комерційні банки надають кредити під великі відсотки.

Основними складовими системи фінансового забезпечення господарської діяльності є (рис. 1): суб'єкти, об'єкти, методи фінансування, форми фінансування, важелі впливу на господарську діяльність, моніторинг і контроль за фінансуванням господарської діяльності.

Однаковий обсяг фінансового забезпечення господарської діяльності різними суб'єктами господарювання використовується по-різному, а тому й забезпечує різний рівень прибутку, рентабельності. Тому досить важливо оцінити ефективність фінансового забезпечення, яка розраховується як співвідношення корисності, отриманої від нього, та вартості, сплаченої підприємством для залучення певних джерел фінансового забезпечення або ж можливого їх альтернативного використання.

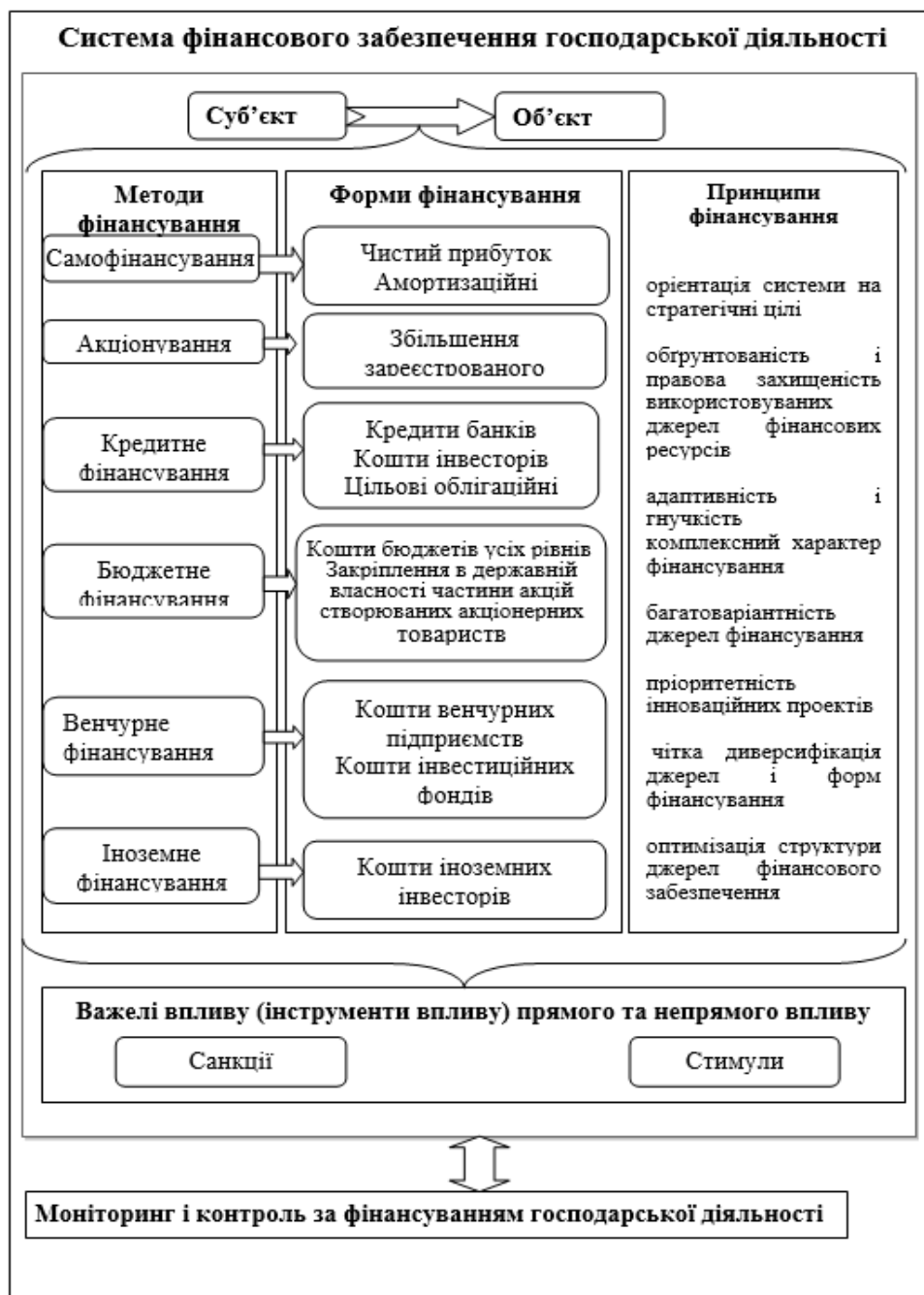

Рис.1. Складові системи фінансового забезпечення господарської діяльності підприємств

Важливу роль в системі фінансового забезпечення відіграють фінансові важелі впливу, які можуть мати як пряму (зокрема вкладення в розвиток державного сектора економіки), так і непряму (за рахунок податкової політики) дію.

ВИСНОВКИ

Таким чином, на сьогодні перед підприємствами стоять виклики у зв'язку із складністю пошуку зовнішніх джерел фінансування господарської діяльності. Основними складовими системи фінансового забезпечення господарської діяльності є: суб'єкти, об'єкти, методи фінансування, форми фінансування, важелі впливу на господарську діяльність, моніторинг і контроль за фінансуванням господарської діяльності

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Yepifanova I. Yu., Dzhezdhulla V. V. Financial support of industrial enterprise's innovative directions of energy saving : Monograph [Electronic resource]. Vinnytsia: VNTU, 2022. 138 p.

2. Чобіток В., Мацишин М. Формування джерел фінансування розвитку підприємницької діяльності в Україні. *Development Service Industry Management*, 2024. №(3), С. 24–34. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(4\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(4)).
3. Єрмак С. О. Теоретико-методичний інструментарій формування комбінованих політик управління оборотним капіталом. *Економіка промисловості*. No 54(2-3). 2011. С. 242-250.
4. Гринкевич С. С., Худа У. О. Управління структурою капіталу підприємства в контексті управління фінансовими ризиками. *Економічний простір*. 2012. No 59. С. 149-155.
5. Altman E. I. The Success of Business Failure Prediction Models. *Journal of Banking and Finance*. 1984. № 8. P. 171-198.

Джеджула В'ячеслав Васильович, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: djedjula@vntu.edu.ua

Олійник Андрій Михайлович, студент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця

Dzhedzhula Viacheslav V. – doctor of economics, Professor, Professor of the Department of Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Finance and Innovation Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: djedjula@vntu.edu.ua

Oliynyk Andriy M., student of the Department of Finance and Innovation Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia